

АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ КОМПАНІЯМИ В ТРАНСФОРМАЦІЙНОМУ ПЕРІОДІ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

У статті досліджено теоретико-методичні засади та прикладні аспекти адаптивного управління міжнародними компаніями в умовах трансформаційного періоду глобальної економіки.

Трансформаційний період глобальної економіки характеризується посиленням нестабільності та невизначеності бізнес-середовища під впливом взаємопов'язаних шоків і довготривалих структурних зрушень (геополітичної турбулентності, фрагментації світових ринків, перебудови глобальних ланцюгів вартості, прискорення технологічних змін, енергетично-кліматичних викликів та зміни споживчих моделей). Для міжнародних компаній ці процеси визначають зростання частоти і масштабів ризиків, скорочення часу для ухвалення управлінських рішень та підвищення вартості стратегічних помилок. У таких умовах традиційні підходи стратегічного та операційного управління, орієнтовані на відносну стабільність, лінійність прогнозування і довгострокове планування, виявляються недостатньо ефективними.

Обґрунтовано, що сучасне міжнародне бізнес-середовище характеризується високим рівнем турбулентності, зумовленим геоекономічними зрушеннями, цифровою трансформацією, зростанням геополітичних ризиків, порушенням глобальних ланцюгів створення вартості та посиленням регуляторних обмежень. У статті здійснено порівняння основних рис традиційної та адаптивної моделей управління. Розкрито сутність адаптивного управління як динамічного процесу прийняття управлінських рішень, спрямованого на підвищення стійкості, гнучкості та конкурентоспроможності компаній у глобальному вимірі. Досліджено адаптивну стратегію міжнародних компаній як багатовимірний каркас, що інтегрує п'ять ключових складових. Доведено, що синергія складових адаптивної стратегії міжнародних компаній забезпечує їм стійкість у нестабільному середовищі через: внутрішні динамічні здібності менеджменту; гнучку структуру, здатну балансувати поточну діяльність і інновації; цифрові технології і цифрову зрілість; мультикультурну компетенцію.

Ключові слова: адаптивне управління; міжнародні компанії; глобальна економіка; трансформаційний період; стратегічна гнучкість; економічна стійкість; управління ризиками; цифрова трансформація; міжнародна конкурентоспроможність.